

MESTO STARÁ ĽUBOVŇA

Mestský úrad, Obchodná č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni

Číslo: XI/2015
Dňa: 10.12.2015

K bodu programu: **č. 20**

Názov materiálu: **Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2016, 2017, 2018**

Materiál obsahuje: Návrh uznesenia
Dôvodová správa
Stanovisko k návrhu na zmenu č. 2 Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa na rok 2015

Materiál vypracoval a predkladá: Ing. Ján Šidlovský, v.r.
hlavný kontrolór

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Starej Ľubovni po prerokovaní predloženého materiálu v zmysle ustanovenia § 18f ods.1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

o d p o r ú č a z o b r a ť n a v e d o m i e

stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2016, 2017, 2018.

Dôvodová správa

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu na zmenu č. 2 Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa na rok 2015 je predkladané na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni v zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Predložený materiál nepodlieha prerokovaniu vo vedení mesta ani v komisiách mestského zastupiteľstva.

S T A N O V I S K O

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA STARÁ ĽUBOVŇA, ROZPOČTOVÝCH A PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE NA ROKY 2016, 2017, 2018

Kontrolná činnosť hlavného kontrolóra Mesta Stará Ľubovňa je vykonávaná v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a riadi sa jednotlivými ustanoveniami zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov. Cieľom finančnej kontroly je zabezpečiť o.i. aj včasné a spoľahlivé informovanie vedúceho orgánu verejnej správy o úrovni hospodárenia s verejnými prostriedkami a o vykonávaných finančných operáciách.

V záujme zachovania uvedených princípov je povinnosťou mesta :

- sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu,
- vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov.

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, **p r e d k l a d á m** na rokovanie mestskej rady odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie VPS na roky 2016 – 2018 (ďalej len „návrh rozpočtu mesta“).

Programový rozpočet mesta **je základom finančného hospodárenia a zároveň** základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja a pod. Iba v prípade dostatočného finančného zabezpečenia môže mesto realizovať a plniť úlohy, môže pristupovať k záväzkom v dodávateľsko – obchodných vzťahoch alebo obdobných formách.

VÝCHODISKA SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného návrhu rozpočtu mesta z troch hľadísk:

1. zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu
2. hľadisko metodologickej a formálnej správnosti,

3. vecné hľadisko.

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (v čase spracovávanía návrhu), a to najmä zákonom :

- č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve,
- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- č. 493/2011 Z.z. ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti,
- s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- a v súlade s prijatými všeobecne záväznými nariadeniami mesta.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Stará Ľubovňa

Predložený návrh rozpočtu mesta je spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta (ďalej „VZN“), ktoré spracovateľ podrobne uvádza v textovej časti návrhu rozpočtu, pri jednotlivých programoch.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Vyvesením návrhu rozpočtu mesta na úradnej tabuli mesta, dňa 2.11.2015, bola **splnená povinnosť** uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb.o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť. V rovnakom termíne bol návrh na zmenu rozpočtu zverejnený aj na webovom sídle mesta.

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

Predložený návrh rozpočtu mesta je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení opatrenia z 28. marca 2006 (č. MF/008978/2006-421), opatrenia z 23. apríla 2008 (č. MF/009212/2008-421) a opatrenia z 20. mája 2010 (č. MF/011928/2010-421), opatrenia z 18. augusta 2010 (č. MF/021218/2010-421), opatrenia z 29. októbra 2010 (č. MF/025825/2010-421), opatrenia z 20. februára 2012 (č. MF/010211/2012-421), ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

Návrh rozpočtu mesta je spracovaný podľa Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016 č. MF/008432/2013-411.

2.1. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Návrh programového rozpočtu mesta na roky 2016 – 2018 je v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov** značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie.

Pri zostavovaní programových štruktúr postupovali správcovia rozpočtových kapitol podľa Metodického pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 a Manuálu k metodickému pokynu, týkajúceho sa formulovaniu zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov.

2.2. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu mesta bol návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2016 – 2018, vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2016, schválené legislatívne zmeny dotknutých právnych noriem, očakávaný vývoj hospodárenia mesta za rok 2015. Na základe zhodnotenia reálneho naplnenia rozpočtu príjmov, mesto prišlo k zostaveniu výdavkovej časti rozpočtu.

3. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU, VECNÉ HLADISKO

Návrh rozpočtu mesta je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2016 (tabuľková časť, stĺpec č.9),
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2017, (tabuľková časť, stĺpec č.10),
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok

2018, (tabuľková časť, stĺpec č.11).

Viacročný rozpočet mesta je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. **Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný (rok 2016), rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Posudzovaný návrh rozpočtu má charakter strednodobého rozpočtu ako nástroj finančnej politiky mesta.**

Návrh rozpočtu mesta na rok 2016 je spracovaný v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,**
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,**
- c) finančné operácie.**

Návrh rozpočtu mesta obsahuje predpokladaný objem podielu na daniach v správe štátu podľa zák. č. 564/2004 Z.z. v platnom znení (výnos dane z príjmov FO).

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom, podnikateľským subjektom pôsobiacim na území mesta, vyplývajúce pre nich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, neštátnym školským zariadeniam a z uzatvorených zmluvných vzťahov. Nezanedbateľný objem v návrhu rozpočtu predstavujú dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy.

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkových organizácií, zriaďovateľom ktorých je Mesto Stará Ľubovňa a finančné vzťahy k obchodným spoločnostiam, zakladateľom ktorých je mesto.

Návrh rozpočtu mesta (tabuľková časť) obsahuje povinné údaje tak, ako to ukladá ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. v platnom znení a ust. Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. – skutočné plnenie rozpočtu za roky 2013, 2014, schválený rozpočet na rok 2015 a údaje o očakávanej skutočnosti v roku 2016, 2017, 2018.

Návrh rozpočtu v členení podľa ust. § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z., doplnený o štatistické vyhodnotenia

Tab. č. 1 (v €)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2015	%-ny podiel na cel. P/V	Očakávaná skutočnosť 2015	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/- poklesu (c/a)	Rozpočet 2016	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/- poklesu (f/c)	Rozpočet 2017	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/- poklesu (i/c)	Rozpočet 2018	%-ny podiel na cel. P/V	Tempo rastu/- poklesu (l/c)
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
Bežný rozpočet														
Bežné príjmy	8 862 102	78,66	8 938 646	80,39	1,01	9 019 696	95,33	1,01	9 010 841	94,31	1,01	9 056 521	98,31	1,01
Bežné výdavky	8 205 793	72,83	8 105 500	74,39	0,99	8 238 700	87,08	1,02	7 999 173	83,72	0,99	8 052 012	87,41	0,99
Výsledok hospodárenia	656 309		833 146		1,27	780 996		0,94	1 011 668		1,21	1 004 509		1,21
Kapitálový rozpočet														
Kapitálové príjmy	994 079	8,82	870 984	7,83	0,88	26 000	0,27	0,03	408 500	4,28	0,47	20 500	15,21	0,02
Kapitálové výdavky	2 584 771	22,94	2 545 937	23,37	0,98	918 611	9,71	0,36	1 238 295	12,96	0,49	843 136	9,15	0,33
Výsledok hospodárenia - schodok	- 1 590 692		-1 674 953		1,05	-892 611		0,53	-829 795		0,50	-822 636		0,49
Finančné operácie														
Finančné operácie - príjmová časť	1 410 616	12,52	1 309 310	11,78	0,93	415 782	4,39	0,32	134 782	1,41	0,10	134 782	1,46	0,10
Finančné operácie - výdavková časť	476 233	4,23	244 039	2,24	0,51	304 167	3,21	1,25	316 655	3,31	1,30	316 655	3,44	1,30
Výsledok hospodárenia	934 383		1 065 271		1,14	111 615		0,10	-181 873		-1,63	-181 873		-0,17
Príjmy celkom	11 266 797		11 118 940		0,99	9 461 478		0,85	9 554 123		0,86	9 211 803		0,83
Výdavky celkom	11 266 797		10 895 476		0,97	9 461 478		0,87	9 554 123		0,88	9 211 803		0,85
Výsledok hospodárenia celkom	0		223 464			0			0			0		

Návrh rozpočtu mesta je zostavený ako vyrovnaný, po schválení mestským zastupiteľstvom bude záväzný pre rok 2016, obsahuje celkové príjmy vo výške 9.461.478,0 €, čo predstavuje 85% schváleného rozpočtu roku 2015 a v rovnakej výške i celkové výdavky. Z toho bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 780.996,0 €, kapitálový rozpočet so schodkom vo výške 892.611,0 € a finančné operácie s prebytkom vo výške 111.615,0 €.

Navrhovaný rozpočet príjmov

Tab. č. 2 (v €)

Rozpočet príjmov	skutočné plnenie r.2013	skutočné plnenie r.2014	návrh r.2015	návrh r. 2016	rozdiel r.2016-2015
vlastné - výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	3 973 469,00	4 154 990,0	4 519 441,00	4 893 458,00	374 017,00
vlastné - daňové, nedaňové príjmy,	1 426 431,00	1 516 476,0	1 517 800,00	1 438 900,00	-78 900,00
granty a transféry	2 489 842,00	2 642 035,0	2 824 861,00	2 687 338,00	-137 523,00
Kapitálové príjmy	1 130 919,00	659.635,0	994 079,00	26 000,00	-968 079,00
Finančné operácie - príjmové	927 529,00	574 116,0	1 410 616,00	415 782,00	-994 834,00
Príjmy spolu	9 948 190,00	9 547 252,0	11 266 797,00	9 461 478,00	-1 805 319,00

Výnos dane z príjmov, ktorý je poukazovaný zo štátneho rozpočtu, predstavuje každoročne najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku návrhu bežného rozpočtu vlastných daňových príjmov. Pre rok 2016 predstavuje 54,25 % z celkových bežných príjmov. Objem výnosu dane z príjmov v roku 2016 má narastajúci trend, hlavne vplyvom legislatívnej zmeny o poukázaní výšky podielu miest a obcí na daní z príjmov z 68,5% na 70%. Predpokladaný finančný nárast je o 257.068 eur, t.j. o 5,25 %. Návrh rozpočtu na roky 2016, 2017 uvažuje s rastom 0,39 – 0,65 %.

V časti vlastné daňové a nedaňové príjmy (príjem z miestnych daní a poplatku, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku mesta a z činnosti mesta, výnosy z finančných prostriedkov mesta, z administratívnych poplatkov, ostatné vlastné príjmy) spracovateľ predpokladá pokles o 5,48% oproti schválenému rozpočtu roku 2015. Podstatnú časť znížených príjmov tvoria nedaňové príjmy – iné príjmy, vrátky dotácií a pôžičiek.

Návrh rozpočtu mesta v tejto časti vychádza z platných všeobecne záväzných nariadení. Ako vyplýva z návrhu rozpočtu pre roky 2016 - 2018, mesto neuvažuje so zvýšením miestnych daní a poplatkov. Bežný rozpočet sa povinne zostavuje ako vyrovnaný, resp. prebytkový. V posudzovanom návrhu rozpočtu mesta prevažne ide o príjmové a výdavkové transakcie, ktoré sa každoročne opakujú.

Financovanie preneseného výkonu štátnej správy (matrika, register obyvateľstva, ŠFRB, stavebný poriadok, školstvo, ...) bude naďalej prostredníctvom transferov zo ŠR, z toho predpokladaný objem transferu pre školstvo predstavuje 84,85% z celkových transferov a 37,97%

z navrhovaného bežného rozpočtu príjmov. Medziročný nárast transferov v rámci verejnej správy v položke transfer na školstvo predstavuje výšku 47.128 €.

Po oboznámení sa a posúdení **návrhu rozpočtu mesta v oblasti príjmov je možné konštatovať, že posudzovaný návrh je zostavený v požadovanej štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platných právnych noriem, z prepočtov podľa platných VZN.** Pozitívne možno hodnotiť, že spracovatelia návrhu rozpočtu pri spracovávaní, prepočtoch potenciálnych príjmov rozvážne určovali ich výšku. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu predpokladám naplnenie príjmovej časti rozpočtu bez rizík.

Navrhovaný rozpočet výdavkov

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

V návrhu rozpočtu mesta **predkladateľ vyčlenil finančné prostriedky aj na poskytnutie dotácií**, ktoré mesto môže poskytnúť podľa ustanovení § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Návrh rozpočtu **obsahuje výdavky vo forme príspevkov pre príspevkové organizácie mesta, výdavky, ktoré budú realizované z transferov zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy.** V návrhu sú vyčlenené finančné prostriedky pre neštátne školstvo a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Spracovatelia vychádzali z požiadaviek jednotlivých oddelení mestského úradu, z požiadaviek príspevkovej organizácie, žiadostí zriaďovateľov školských zariadení, súkromných a cirkevných škôl. V posudzovanom návrhu neboli zahrnuté návrhy, pripomienky poslancov mestského zastupiteľstva. Návrhy a pripomienky poslancov na zmenu rozpočtu mesta budú prevažne zapracované v rozvojom program mesta a zapracované v rámci prípadných zmien rozpočtu v priebehu roka 2016.

Navrhovaný objem finančných prostriedkov spracovaný v klasickej návrhu rozpočtu mesta, v časti bežných výdavkov, je vecne podrobne vymedzený v návrhu 13 – tich programov, podprogramov a prvkov. **Návrh rozpočtu bežných výdavkov je vyšší o 133.200 eur oproti schválenému rozpočtu roku 2015, t.j. predpokladá nárast výdavkov o 1,62 %.** Vyššie výdavky predpokladá mesto vynaložiť v rámci Programu 1 Činnosť MsZ, MsR, a komisií MsZ, Programu 2 Samosprávne činnosti MsÚ, Programu 3 Služby občanom, Programu 6 Menšie obecné služby a podpora region. a miestnej zamestn., Programu 7 Spoločný obecný úrad pre územné rozhod. a stavebný poriadok, Programu 9 Životné prostredie, Programu 12 Školstvo. Nižšie výdavky spracovateľ predpokladá v ostatných programoch.

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu je o 780.996 € nižšia ako sú predpokladané bežné príjmy, čím mesto predpokladá vytvoriť zdravý základ pre finančné zdroje na krytie kapitálových výdavkov v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh kapitálového rozpočtu predpokladá schodok vo výške 892.611 €, čo je schodok nižší o 698.081 € oproti schválenej zmene č. II rozpočtu roka 2015. Spracovateľ nepredpokladá

príjmy z predaja budov, príjmy z predaja pozemkov rozpočtuje na nižšej úrovni ako boli schválené v roku 2015. Na financovanie kapitálových výdavkov mesto predpokladá využiť finančné zdroje z rezervného fondu, fondu rozvoja, príjmy zo štátneho rozpočtu na riešenie havarijného stavu školskej infraštruktúry. Ďalšie prípadné kapitálové príjmy budú zapojené do rozpočtu mesta na základe schváleného avíza o výške nenávratných finančných prostriedkov.

Návrh kapitálového rozpočtu mesta vo výdavkovej časti **odráža krátkodobé (jednoročné) vízie spracovateľa** (nekonkretizuje charakter výdavku), skôr **všeobecne definuje objem finančných prostriedkov a deklaruje, že bude schvaľovať osobitným schvaľovacím procesom**, napr. prostredníctvom schvaľovania jednotlivých investičných aktivít alebo dokumentu Rozvojový program mesta. Rozpočet kapitálových výdavkov zároveň **obsahuje finančné krytie _ dobeh investičných aktivít, ktoré boli osobitne schválené v roku 2015**. Na základe uvedeného je možné predpokladať, že strategické rozhodnutia o výške a zložení kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov budú priebežne schvaľované v mestskom zastupiteľstve.

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj **výdavky z transakcií s finančnými aktívami a pasívami (výdavkové finančné operácie), ktoré budú použité na úhradu splátok istiny z úverov**. Najpočetnejšia štruktúra položiek časti rozpočtu finančné operácie _ výdajová časť je vo k splátkam úverov zo ŠFRB, úhradu splátkového a kapitálového úveru. **Navrhovaná štruktúra a výška splátok tejto časti rozpočtu zodpovedá podmienkam dohodnutých v zmluvných vzťahov**. V tejto časti je potrebné upozorniť na zvýšený monitoring včasnosti úhrady splátok úverov od nájomníkov, prípadne aktuálne prijímať opatrenia na zníženie úhrady nedoplatkov, ktoré mesto zhromažďuje prostredníctvom správcovskej spoločnosti SLOBYTERM, spol s.r.o., nakoľko včasné nesplácanie záväzkov vyplývajúcich z týchto úverov z nájomného, neodvážanie nájomného v stanovenej výške a čase, môže negatívne ovplyvniť vyrovnanosť bežného rozpočtu a celkového hospodárenia mesta v nasledujúcich rokoch.

Na základe predloženého návrhu Programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2016, 2017, 2018 je možné konštatovať, že Mesto Stará Ľubovňa v roku 2016 navrhuje celkový rozpočet príjmov a výdavkov nižší oproti schválenému rozpočtu roku 2014 o 1.805.319 eur.

V zmysle ustanovenia § 15, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody finančných prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa ich návratné zdroje financovania. **V posudzovanom návrhu rozpočtu mesta má zostatok rezervného fondu narastajúci trend.**

Podľa § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet mesta musí obsahovať aj zámery a ciele, tzv. programový rozpočet. **Návrh programového rozpočtu je alokovaný do 13-tich programov. Každý program má stanovený zámer, zodpovednosť; podprogram má stanovený cieľ s príslušným merateľným ukazovateľom. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch a finančnom vyjadrení je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta.**

Návrh programového rozpočtu zároveň posilňuje zodpovednosť za nakladanie s verejnými zdrojmi, a tým podporuje aj manažovanie rozpočtových výdavkov. Jeho prednosťou je skvalitňovanie informácií potrebných pre rozhodovanie o výdavkoch. Umožňuje identifikovať zmysel používania verejných zdrojov pri napĺňaní navrhovaných cieľov a zámerov.

Návrh rozpočtu na obdobie rokov 2016 – 2018 neobsahuje návrh výsledkov hospodárenia obchodných spoločností ani návrh záväzných výkonnostných ukazovateľov pre príspevkovú spoločnosť, ktoré založilo mesto Stará Ľubovňa, tak ako je to pri štátnom rozpočte. V rámci transparentnosti a z dôvodu, že mesto má zachovávať majetok v nezmenenej výške, je vhodné uvádzať návrh plánov výsledkov hospodárenia, už aj preto, že o dôležitých otázkach spoločností rozhoduje mesto prostredníctvom primátora mesta a mestského zastupiteľstva.

Predkladateľ návrhu rozpočtu neuvažuje o výdavkoch vyplývajúcich z prehratých súdnych konaní. Na úhradu súdnych sporov mesto nemôže použiť návratné finančné prostriedky a ani kapitálový príjem z predaja majetku mesta, nakoľko kapitálový príjem môžeme použiť len na krytie kapitálových výdavkov.

V priebehu rozpočtového roka odporúčam naďalej zvažovať ďalšie úverové zaťaženie mesta Stará Ľubovňa pred prijatím nových úverov. Uvádzam, že v prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je potrebné dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

ZÁVER

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že obec či **mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.** V priebehu rozpočtového roka musí sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.

Vyvesením návrhu rozpočtu mesta na úradnej tabuli mesta, dňa 2.11.2015, bola **splnená povinnosť** uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb.o obecnom zriadení, podľa ktorého má byť návrh rozpočtu pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť.

Návrh rozpočtu mesta (tabuľková časť) **obsahuje povinné údaje tak, ako to ukladá ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. v platnom znení** a ust. Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. – skutočné plnenie rozpočtu za roky 2013, 2014, schválený rozpočet na rok 2015 a údaje o očakávanej skutočnosti v roku 2016, 2017, 2018. Návrh rozpočtu mesta **je v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách** územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvyšuje informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie. **Návrh programového**

rozpočtu je alokovaný do 13 programov. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. **Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný (rok 2016), rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky (2017-2018) majú orientačný charakter,** ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Posudzovaný návrh rozpočtu má charakter strednodobého rozpočtu ako nástroj finančnej politiky mesta.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie, zriaďovateľom ktorých je Mesto Stará Ľubovňa a finančné vzťahy k obchodným spoločnostiam, zakladateľom ktorých je mesto.

Návrh rozpočtu mesta je zostavený ako vyrovnaný, po schválení mestským zastupiteľstvom bude záväzný pre rok 2016, obsahuje **celkové príjmy vo výške 9.461.478,0 €, čo predstavuje 85% schváleného rozpočtu roku 2015 a v rovnakej výške i celkové výdavky.** Z toho bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 780.996,0 €, kapitálový rozpočet so schodkom vo výške 892.611,0 € a finančné operácie s prebytkom vo výške 111.615,0 €.

Návrh rozpočtu mesta v tejto časti vychádzal z platných všeobecne záväzných nariadení. Ako vyplýva z návrhu rozpočtu pre roky 2016 - 2018, mesto neuvažuje so zvyšovaním miestnych daní a poplatku. Bežný rozpočet sa povinne zostavuje ako vyrovnaný, resp. prebytkový. **V predložennom znení mesta prevažne navrhuje príjmové a výdavkové transakcie, ktoré sa každoročne opakujú.** Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

Po oboznámení sa a posúdení návrhu rozpočtu príjmov je možné konštatovať, že posudzovaný rozpočet je zostavený v požadovanej štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platných právnych noriem, z prepočtov podľa platných VZN a je možné predložený návrh rozpočtu mesta považovať za východiskový. Pozitívne hodnotím, že spracovatelia návrhu rozpočtu pri spracovávaní, prepočtoch potenciálnych príjmov rozvážne určovali ich výšku. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu predpokladám naplnenie príjmovej časti rozpočtu bez rizík.

V návrhu rozpočtu predkladateľ vyčlenil finančné prostriedky aj na poskytnutie dotácií, ktoré mesto môže poskytnúť podľa ustanovení § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Návrh rozpočtu obsahuje výdavky vo forme príspevkov pre príspevkové organizácie mesta, výdavky, ktoré budú realizované z transferov zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy. V návrhu sú vyčlenené finančné prostriedky pre neštátne školstvo a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Spracovatelia vychádzali z požiadaviek jednotlivých oddelení mestského úradu, z požiadaviek príspevkových organizácií a obchodných spoločností, žiadostí zriaďovateľov školských zariadení, súkromných a cirkevných škôl. V posudzovanom návrhu neboli zahrnuté návrhy, pripomienky poslancov mestského

zastupiteľstva. Návrhy a pripomienky poslancov na zmenu rozpočtu mesta budú prevažne zapracované v rozvojom program mesta a zapracované v rámci prípadných zmien rozpočtu v priebehu roka 2016.

Návrh kapitálového rozpočtu mesta vo výdavkovej časti **odráža krátkodobé (jednoročné) vízie spracovateľa** (nekonkretizuje charakter výdavku), skôr **všeobecne definuje objem finančných prostriedkov a deklaruje, že bude schvaľovať osobitným schvaľovacím procesom**, napr. prostredníctvom schvaľovania jednotlivých investičných aktivít alebo dokumentu Rozvojový program mesta. Rozpočet kapitálových výdavkov zároveň **obsahuje finančné krytie _ dobeh investičných aktivít, ktoré boli osobitne schválené v roku 2015.**

Návrh rozpočtu na obdobie rokov 2016 – 2018 neobsahuje návrh výsledkov hospodárenia obchodných spoločností ani návrh záväzných výkonnostných ukazovateľov pre príspevkovú spoločnosť, ktoré založilo mesto Stará Ľubovňa.

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu je o 780.996 € nižšia ako sú predpokladané bežné príjmy, čím mesto predpokladá vytvoriť zdravý základ pre finančné zdroje na krytie kapitálových výdavkov v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh rozpočtu mesta obsahuje celkové príjmy vo výške 9.461.478,0 €, čo predstavuje 85% schváleného rozpočtu roku 2015 a v rovnakej výške i celkové výdavky. Z toho bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 780.996,0 €, kapitálový rozpočet so schodkom vo výške 892.611,0 € a finančné operácie s prebytkom vo výške 111.615,0 €.

Návrh programového rozpočtu zároveň posilňuje zodpovednosť za nakladanie s verejnými zdrojmi, a tým podporuje aj manažovanie rozpočtových výdavkov. Jeho prednosťou je skvalitňovanie informácií potrebných pre rozhodovanie o výdavkoch. Umožňuje identifikovať zmysel používania verejných zdrojov pri napĺňaní navrhovaných cieľov a zámerov.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe možných výsledkov predkladaného návrhu rozpočtu mesta odporúčam uplatniť väčšiu osobnú zainteresovanosť vedúcich oddelení a konateľov obchodných spoločností ako aj jednotlivých správcov príjmovej a výdavkovej časti programov rozpočtu pri tvorbe, napĺňaní, správe a čerpaní programového rozpočtu mesta za účelom vytvárania dostatočných vlastných (nie dlhových) finančných zdrojov pre ďalšie zhodnocovanie majetku a rozvoj mesta. Zároveň odporúčam hľadať ďalšie finančné zdroje vyplývajúce zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností.

Na záver zdôrazňujem, že pri dodržiavaní programového rozpočtu musí byť permanentne zabezpečená rozpočtová disciplína zo strany všetkých zainteresovaných subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu. Udržanie rozpočtovej rovnováhy je predpokladom, aby boli naplnené ciele viacročného programového rozpočtu.

Rozpočet je pre mesto základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesto plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi, pričom jeho cieľom má byť :

- zabezpečenie účelnosti a efektívnosti čerpania výdavkov mesta,
- zvyšovanie zodpovednosti jednotlivých subjektov za čerpanie výdavkov,
- zabezpečenie väčšej participácie verejnosti na príprave programov a naďalej zvyšovať transparentnosť s verejnými finančnými prostriedkami rozpočtu.

Na základe vyhodnotenia procesov prípravy a tvorby návrhu predkladanej zmeny a následne spracovaného stanoviska, ako aj skutočností uvedených v tomto dokumente

odporúčam

poslancom Mestského zastupiteľstva v Starej Ľubovni predložený materiál Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa, rozpočtových a príspevkovej organizácie na roky 2016, 2017, 2018

schváliť.

V Starej Ľubovni, dňa 29.11.2015